

"سڄي سترام جو سڄو شش ۽ سنڌيت جو شيدائي - ڊاڪٽر گرمک جڳواڻي"

ڊاڪٽر سنڌيا چندر ڪندنائي

سنڌ هند جا سياڻا، سهڻا، سٺا ۽ سڀاڻا سنڌي جنهن ب کيتر ۾ ويا آهن اُتي پنهنجو ناموس ڪڍيو اٿائون پوءِ اهو چاهي تعليمي کيتر هجي، ساهتڪ ميدان هجي، سڀيتا، سنسڪرتي، سنڌيت ۽ سنڌي ٻولي جو پڻ هجي، ثقافت ۽ ڪلا جو منج هجي، نوڪري - واپار - دڪان فنڪٽري ۽ ڪمپني هجي يا راجپنيتڪ پڻ هجي.

اهڙي ئي سنڌي قوم جي هڪ لاثاني شخصيت، سڄي سترام سائين جو سڄو شش، سنڌيت جو شيدائي پرپور گڻن جي ڪاڻ، ڪلمڪ، محڪم ارادي واري، پراون پنهنجو، شفي نظريعو رکندڙ، سڀني سان گڏ هلڻ وارو ۽ ننڍي وڏي کي عزت مان ڏيڻ وارو، ورهاڱي کان گهڻو گهڻو پوءِ سنڌ پومي مان تراشيل ماڻڪ هندستان جي وڏي نگر ممبئي ۾ آيو. ۽ ٿوري ئي تمام پٽڪري پٽڪري عرصي ۾ سنڌي قوم جي دلين تي راڄ ڪرڻ لڳو. ڇو جو سنڌي قوم محسوس ڪيو ت سندس مکيه مقصد فقط سنڌيت جو پڻ ئي آهي.

اهڙو سنڌين جو پيارو، لائو ۽ شاندار شخصيت جو مالڪ ڊاڪٽر گرمک جڳواڻي جنهن جو جنم پوتر پومي سنڌ جي خوشنما ماحول ۾ 1957 ۾ شري مهرومل جڳواڻي جي گهر ۾ سنڌ جي اتهاسڪ شهر سکر ۾ ٿيو.

مهرومل جڳواڻي خاص سنڌين جي مسئلن کي هل ڪرڻ لاءِ راجپنيتي کيتر ۾ قدم رکيا ۽ ايم. پي. اي جو پڌ مائيندي، سنڌين جي پرپور شيوا جو موقعو ماڻيو. جنهن ساڻ ۾ سندس ڀاءُ پڻ گڏ هو. هو پڻ راجپنيتي ميدان ۾ تمام اوچ عهدي تي براجمان رهيو.

۽ هن سنڌي قوم جي رکپالي ۾ ڪيترائي ڪم ڪيا. جڏهن ت سندس ماتا ڌارمڪ ويچارن جي هئي جنهن جي نس نس ۾ پڻ سنڌيت جو واس هو.

گرمک پرائمري ۽ سيڪنڊري تعليم سکر جي اسڪول ۾ پرائيندي، چانديڪا ميڊيڪل ڪاليج مان ايم بي بي ايس ڪئي.

جڏهن ت 1980 ۾ سندس شادي ٿي. هنيمون جي خيال کان هي هندستان آيو ۽ چڱو وقت هند ۾ رهيو. سندس ڪجهه مٺ مائٽ ممبئي ۽ جلگانو ۾ رهندا هئا اُن وقت ئي هي ڪوڙ سنڌين جي سمپرڪ آيو.

هند جي فضا مان کيس سنڌ جي سڳند جو واس اچڻ لڳو. ڇو جو دراصل هند، سنڌ جي ئي ت سوغات آهي هي واپس سنڌ ت ويو پر سندس من ورهاڱي جي ستايل سنڌين طرف ٻار ٻار ڇڪيس.

سو نيٺ 1985 ۾ اچي هندستان جي ممبئي شهر ۾ ئي پنهنجو آشيانو جوڙيائين ۽ پنج سال ممبئي ۾ ئي رهي گيهه جو واپار ڪرڻ لڳو. مالڪ جي مهر سان شروع کان ئي هو آرٽڪ طور تمام مضبوط آهي. کيس ب نياڻيون آهن ٻئي پنهنجي ور گهر سان سڪيون ستابيون آهن. وڏي ڌيءُ ممبئي جي وڏي مشهور سوناري ڪنڊنمل جي نونهن آهي. جڏهن ت سندس ٻئي نياڻي نتاشا ڪئنڊا ۾ تمام وڏي گهر ۾ آهي.

پنجن سالن کان پوءِ ڊاڪٽر گرمک جلگانو ۾ وڃي رهيو.

چوندا آهن ٻار پينگهي ۾ پڌرو گرمک ٻال اوسٽا کان ئي رانديڪن جو شوقين ڪون هو. پر هو ننڍا ننڍا پر اُپڪاري جا ڪم ڪندو رهيو. نيٺ خانداني اثر ت ٿيڻو ئي هو، جو اڳتي هلي هو آدرش پتا جو آدرش پٽ ثابت ٿيو. ٻال اوسٽا کان ئي سندس مائٽن سنڌيت جي ٻج سان پر اُپڪاري جو پڻ سلو پوکيو هو.

ٻلا سو ٻار وڊ ڪٽ مان ڇا ڄاڻي ڊاڪٽري پاس ڪرڻ کانپوءِ ب هن اُن وڊ ڪٽ جي واپار کي تانجلي ڏني سنڌيت ۽ سنڌي ٻولي جي پٽ تي پنهنجا قدم اڳتي ۽ اڳتي وڌائيندو هليو.

ڪڏهن نيتا بڻجي، ت ڪڏهن ايم. ايل. سي جي ويس ۾، ت ڪڏهن ايم. ايل. اي جو لباس اوڻيندي، ت ڪڏهن نئشنل ڪائونسل فار پروموشن آف سنڌي لئگويز جي شاندار پڌ تي براجمان رهندي

۽ ت ڪڏهن مهاراشٽرا راجيه سنڌي ساهتيه اڪادمي

جو مکيه پڌ نڀائيندي، سنڌيت جي ڪمن کي سر انجام ڏيندو رهيو.

گرمڪ جڳواڻي جي مکيه خاصيت اها آهي جو هو سنڌيت جي حوالي سان جيڪڏهن من ۾ ڪا رٿا رٿندو ۽ هڪ وار ڪو ڪم جيڪڏهن هٿ ۾ ڪٽندو ت اصل ننڍ ئي ڦٽي ويندس ۽ جيستائين ڪم پورو ن ڪندو تيستائين روح کي ب پيو روليندو ۽ نيٺ ڪاميابي حاصل ڪري ئي رهندو تڏهن وڃي سگهجي ٿو جو ساهه کڻندو.

جنهن جي گواهي سموري مهاراشٽرا ۾ ڇا پر سموري هندستان ۾ کليل ڪتاب مٿل آهي. جنهن جي هر هڪ صفحي تي سنڌيت جي اوسر جا نشان پڌرا موجود آهن.

مهاراشٽرا راجيه سنڌي ساهتيه اڪادمي جنهن اڪادمي ۽ جي در تي ڪيترن سالن کان نالو لڳل هو جنهن تي پرپور ڪٽ چڙهيل هئي. ۽ تالي تي ايتري دز هئي جو ڪنهن کي ڇهڻ جي جرئت ب ڪون هئي.

پر گرمڪ جڳواڻي تنهن تالي کي ڪولڻ لاءِ سڪ، محبت ۽ پيار سان ڇاپي ت هٿ ڪئي پر سرڪار کان اهڙو نالو ڪولرايو.

اهڙو لاڏاڻي ڪم فقط فقط اڪيلي ڊاڪٽر گرمڪ جڳواڻي ئي ڪيو ۽ سنڌين لاءِ ڄڻ مهاراشٽرا ۾ هڪ تمام پتڪرو ئي سهين، مڪان ن سهين پر هڪ ننڍڙو روم مليو. چئجي ت وڌاءُ ن ٿيندو.

مهاراشٽرا راجيه سنڌي ساهتيه اڪادمي جي اُن روم ۾ چوڻي گڏ ۽ سنائو هو. سو روم گرمڪ ڪولارائي صاف ڪرائي جوت ٻارائي ت گڏوگڏ ميمبرن جو حوصلو بلند ڪندو رهيو. ۽ ڪاميابي سان هر هڪ پروگرام ڪندو رهيو جڏهن ت ٿاڻا جو رهواسي ديرينو لاڏاڻي شخصيت جو مالڪ راجو ڪيڏواڻي ۽ ٻين جي ساٿ سان انعام پڻ ساهتڪارن کي ئي مليا.

ڊاڪٽر موتي پرڪاش جو گيت ڊاڪٽر گرمڪ جڳواڻي سان لاڳو ٿيندو نظر اچي ٿي.

آنڌيءَ ۾ جوت جلائڻ وارا سنڌي،

خاڪ کي سون بنائڻ وار سنڌي.

شاهه سچل، ساميءَ جي ورثي وارا،

نس نس ۾ جن جي وهي ٿي سنڌو ڌارا،

بريت کي باغ ٻڌائڻ وارا سنڌي.

ڀانئن کي گرمڪ جڳواڻي جي هڪ ٻئي خاص ڳالهه طرف ڌيان ڇڪائڻ ٿي چاهيان

ڪلچرل پروگرامن تي ڪيترائي سنڌي حاضري ت ڏين ٿا پر انهن مان ڪجهه ڪجهه ماڻهو ٿورو وقت ويهي هلندا ٿيندا آهن ۽ ساهتڪ سيمينار جي ت ڳالهه ئي ن پڇو....

سنڌي پروگرام هجي پوءِ اهو چاهي ڪلچرل هجي يا ساهتڪ، سڄي ڏينهن جو سيمينار پل ڇو ن هجي پر ڊاڪٽر گرمڪ جڳواڻي باقاعدي وقت تي ايندو ۽ بلڪل پروگرام جي آخرين شڪرگذاري جي رسم پڻ نڀائيندو.

گرمک جڳواڻي سنڌيت سان گڏ سماج شيوا جا ڪم پڻ ڪندو رهيو آهي جنهن جي شاهدي جڳانو واسي ڏيندا آهن. جڳانو ۾ ڊاڪٽر گرمک جڳواڻي جي خاص شام جو درٻار لڳندي آهي جنهن ۾ اڻ ڳڻيا گهرجائون ايندا آهن ڪنهن کي نوڪري ڪپي , ڪنهن کي مالي مدد ڪپي, ڪنهن کي تعليم لاءِ خرچ ڪپي , ڪنهن نياڻي جي ڪارج لاءِ مالي مدد ڪپي, ۽ اناٺ ٻارن جا مسئلا وغيره اهڙا نڪ ڪم هي ڪندو رهيو آهي.

ڊاڪٽر گرمک جڳواڻي سدائين هڪ ئي سڀني ڏسندو آهي فقط سنڌيت جي اوسر, تنهن کي عملي جامو پرائڻ جو ڀرپور ڪوشش ۾ رهندو آهي.

تنهن ڪري هو سدائين ساهتڪارن ۽ فنڪارن

جي ذريعي سڀيتا ۽ سنسڪرتي کي برقرار رکڻ جي ڪوشش ڪندو آهي.

افسوس جو هن پنهنجي زندگي ۾ ڪيترائي اُتار چڙهاو ڏٺا پر هن جي جيون جو وڏي ۾ وڏو ڏکيو وقت آيو جو هن کي برين ٽيومر ٿيو هو پر پوءِ به هن همت ڪون هاري بلڪل بهادري سان اُن وقت کي گذارڻ لاءِ هن دل جا در ۽ دريون کولي ڇڏيان. ۽ مالڪ جي مهر سڄي سترام جي آسپس سان هي هاڻي صحتمند آهي.

ڊاڪٽر گرمک هر هڪ سٺي ڪم جو شرف پنهنجي گرو سائين سڄي سترام کي ڏيندو آهي.

اڄ گرمک جڳواڻي جو جنم ڏينهن آهي هُن کي چوڻي وڌاين جا ڏير مليا آهن سندس عزت پيار سڪ ۽ حب جا ڀرپور ميسج گل مليا آهن سنڌي قوم جي وڏي تعداد , رب کان دعائون گهريون آهن ت هي صحتمند عمر ۽ وڏي اورجا ماڻي.

۽ اُنءُ هن سڄي سترام جي شش لاءِ سائين کان دعا گهران ٿي. ڊاڪٽر گرمک جڳواڻي جي صحتمند جيون ماڻي ۽ سدائين سنڌيت جي شيوا ۾ رڌل رهي.